

Årsplan 2023/2024

Espira Ulsetskogen barnehage

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	2
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	11
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	14
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	16
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	18
Barns medvirkning	20
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	22
Tilvenning av nye barn	24
Samarbeid og sammenheng med skolen	25
Espira satsingsområder	27
Lokale satsinger	29
Vurderingsarbeid	31
Kontaktinformasjon	33

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

[Vår hjemmeside](#)

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Ulsetskogen barnehage - Barnehagefakta.no](#)

Årsplanen ble godkjent av SU: 25.08.23

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i vår årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Hele barnehagen: <ul style="list-style-type: none">
• Vi møter barna hver morgen med glede, engasjement og positive holdninger
• Vi deler barna i mindre grupper hver dag
• De voksne er oppmerksomme og er der barna er
• Vi anerkjenner barnas gode og vonde følelser og møter dem på det
• Relasjonsbarometer

- Gjennom litteratur, samlinger og hverdagssituasjoner jobber vi med tema følelser gjennom hele barnehageåret

Med småspirene:

- Alle barn som har behov for det, får sove
- Det blir lagt til rette for rolige aktiviteter for barna som ikke sover
- Vi ser barna for dem de er og ikke bare handlingene de gjør
- Vi legger til rette for gode måltidsopplevelser
- Vi støtter barna i lek, kommunikasjon og samspill

Med de de mellomste:

- Vi legger til rette for rolige aktiviteter i løpet av dagen
- Vi legger til rette for hvile i løpet av dagen
- Vi gjennomfører barnesamtaler en til to ganger i året

Med skolespirene:

- Vi gjennomfører barnesamtaler en til to ganger i året
- Vi lytter til barna og tar dem på alvor. På den måten har vi klart å skape tillit, trygghet og trivsel
- Vi er tett på barna i lek og aktiviteter gjennom barnehagedagen
- Vi tar barna på fersken i å gjøre gode handlinger og setter ord på dem

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan
<p>Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:</p> <p>Hele barnehagen:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Vi tilrettelegger for og lager lekemiljøer som er tilpasset barnas interesser
• Vi deler barna i lekegrupper
• Vi er tett på barna i lek for å fange opp både gode og dårlige samspill og veileder barna
• Vi legger til rette for lek gjennom hele dagen
• Vi bruker gjenbruksmaterialer som inspirasjon til ny lek <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Vi skjermer leken for de aller minste ved behov
• Vi har leker tilpasset barnas alder

Med de mellomste:

- Vi har kreative lekemiljøer som er tilpasset barnas interesser
- Vi legger til rette for begynnende rollelek

Med skolespirene:

- Vi har mye rom for lek i løpet av dagen
- Vi bruker naturen aktivt i leken
- Barna er aktive i utformingen av lekemiljøet

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme læring: Hele barnehagen: <ul style="list-style-type: none">
• Dagtavle
• Undrende voksne som stiller åpne spørsmål og anerkjenner barnas nysgjerrighet
• Vi gir barna førstehåndserfaringer
• Vi deler barna i mindre grupper

Med småspirene:

- Temaarbeid – introdusere og fordype seg i bøker / eventyr/ naturfenomener og ha et felles prosjekt
- Samlinger med konkrete
- Sansesamlinger
- Vi undrer oss sammen med barna og vi legger til rette for at barnas læring er preget av lek og utforsking.
- Vi legger til rette for at barna skal utvikle fantasi, undring, nysgjerrighet, kreativitet og lærelyst
- Vi leser sammen med barna

Med de mellomste:

- Dette jobber vi med:
  - Forskerfabrikken
  - Barns medvirkning
  - Pedagogisk dokumentasjon
- Vi legger til rette for nysgjerrighet, inspirasjon og undring i leken og i hverdagen
- Vi oppmuntrer barna til å prøve nye utfordringer, som skaper mestringfølelse

Med skolespirene:

- Temaprojekter over tid ut fra barns medvirkning og hva vi ser barna er opptatt av
- Reflekterer sammen over ferdige prosjekter ut fra dokumentasjon

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Hele barnehagen:

- Vi jobber med å gi barna mestringsfølelse gjennom ulike aktiviteter, tema og hverdagssituasjoner
- Vi deler barna i mindre grupper i løpet av dagen

Med småspirene:

- Vi har fokus på samarbeid og veileder barna i samspill med andre
- Vi voksne skal være en trygg base og være et støttende stillas for barna i deres daglige utforsking
- Alle barna skal føle seg verdifulle i et større fellesskap
- Vi støtter barna i deres relasjoner, og har søkelys på å være en god venn. Vi oppfordrer til å mestre utfordringer, og å kjenne på fellesskapsfølelse
- Vi setter ord på følelser, både gode og dårlige

Med de mellomste:

- Vi støtter barnas relasjoner med hverandre og voksen-barn relasjoner
- Voksne skal være gode rollemodeller
- Vi oppmuntrer barna til å ha tro på seg selv og det de gjør, vi heier barna frem
- Vi er tilstedeværende og lyttende voksne som deltar i lek, aktiviteter og samtaler med barna
- Alle barna får være ordensbarn etter tur

Med skolespirene:

- Vi oppmuntrer barna til å tenke selv, søke kunnskap, stille åpne spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne
- Vi utfordrer med ny informasjon og erfaringer som ikke passer med det de kan fra før. På den måten får de mulighet til å forstå nye sammenhenger
- Vi har samlinger med barna om for eksempel vennskap, med et mål om at barna skal utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte i møte med omgivelsene rundt seg.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:</p> <p>Hele barnehagen:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Vi deler barnegruppen i mindre grupper i løpet av dagen
• Voksne er gode rollemodeller for barna. Vi har fokus på å inkludere, å dele og å være en god venn <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Vi støtter barnas relasjonsbygging aktivt ved å være tett på og støtte dem inn i lek / bli værende i leken
• Vi gir barna positive tilbakemeldinger når de gjør noe fint for andre
• Den gode leken blir vernet om
• Barna blir kjent med temaet vennskap gjennom litteratur og hverdagsituasjoner

- Vi skjermer gryende vennskap
- Vi har daglige sangsamlinger og andre aktiviteter hvor fokuset er på fellesskapet

Med de mellomste:

- Vi har fokus på sosial kompetanse, samarbeid og samspill i de daglige aktivitetene
- Vi deler barna i mindre grupper hvor vi rullerer på hvem som er sammen. Da får alle lov til å være med alle
- Vi jobber med inkludering i leken. Snakker om dette sammen med barna

Med skolespirene:

- Vi har skolegrupper en fast dag gjennom barnehageåret. Gruppen blir satt sammen av barn på tvers av avdelinger som skal begynne på skole sammen neste høst
- Vi deler barnegruppen ut fra hvilke interesser de har. Gruppesammensetningen kan endres i løpet av barnehageåret

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:</p> <p>Hele barnehagen:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Vi har bøker tilgjengelige for barna og leser sammen med dem
• Vi har språkkofferter
• Alle avdelingene har dagtavle
• Vi skal være gode språkmodeller for barna

Med småspirene:

- Vi bruker konkrete og billedstøtte samme med barna
- Vi hjelper barna å sette ord på følelsene sine
- Vi leker med språket gjennom sang, rim og regler
- Vi bruker enkle sanger med gjentakelse, rim og bevegelse slik at alle skal få mulighet til å delta

Med de mellomste:

- Vi besøker biblioteket regelmessig
- Vi leser sammen med barna, både ute og inne
- Vi støtter barna i samtaler og kommunikasjon med andre barn
- Vi bruker språket aktivt og «bader» barna i ord
- Vi tilrettelegger for å ha gode samtaler med barna
- Vi undrer oss sammen med barna
- Vi har faste språkaktiviteter i mindre grupper
- Vi spiller spill sammen med barna

Med skolespirene:

- Vi hjelper barna i å uttrykke egne ønsker og behov og å tolke andres følelser, ønsker og intensjoner
- Barna får erfaring med, og får uttrykke seg gjennom sang, dans og musikk
- Vi lager historier sammen med barna
- Rim, regler og vitser har stor plass i hverdagen vår

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan
<p>Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:</p> <p>Hele barnehagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi har gode, nedskrevne, rutiner for å hindre vold og overgrep • Alle de voksne er tett på barna. De er lyttende, trygge og forutsigbare. • Barna blir delt i mindre grupper i løpet av dagen • De voksne tar barnas opplevelser på alvor • De voksne støtter barnas følelser og setter ord på dem • Vi jobber med relasjonsbarometer jevnlig i løpet av barnehageåret • Vi arbeider kontinuerlig med barnas lekemiljø • Foreldresamtaler 1-2 ganger i året • Vi har et eget barnas verneombud

Med småspirene:

- Det er lekegrupper på alle avdelingene
- De voksne observerer barnas lek og samspill og er til stede for dem på gulvet der hvor de er

Med de mellomste:

- De voksne er opptatt av å skape gode relasjoner til barna
- Det blir gjennomført barnesamtaler med de eldste
- Vi har lekegrupper
- Vi fremsnakker barna

Med skolespirene:

- Det blir gjennomført barnesamtaler 1-2 ganger i året
- Vi arbeider forebyggende mot vold og diskriminering. Vi har fokus på vennskap og toleranse mellom barna

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Hele barnehagen:

- Lekemiljøet blir tilpasset barnas interesser
- Vi deler gruppen i mindre grupper for lettere å kunne fange opp deres interesser og hva de er opptatt av

Med småspirene:

- Vi har fleksible planer og tilpasser planene etter barnas dagsform og behov
- Vi observerer hva barna er opptatt av og bygger videre på det i vårt pedagogiske arbeid hvor vi tar hensyn til barnas alder og utvikling

Med de mellomste:

- Vi er lydhøre ovenfor barnas innspill
- I samlinger og barneintervjuer får vi vite hva barna ønsker å gjøre i barnehagen
- Vi observerer hva barna er opptatt av og lar dette påvirke temavalgene vi tar

Med skolespirene:

- Vi har barnesamtaler to ganger i året
- I prosjektarbeid lar vi barnas interesse for temaet styre veien videre

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Oppstartsamtaler med foreldrene
- Oppfølgingsamtaler 6-8 uker etter oppstart
- Foreldresamtaler 1-2 ganger i året
- Personlig møte når foreldrene leverer og henter barna
- Vi bruker Spireportalen som kommunikasjonsverktøy utover de daglige møtepunktene ved levering og henting
- Hver avdeling har en FAU representant med vara
- FAU har jevnlig møter. Det blir skrevet referat og eventuelle spørsmål blir besvart av styrer
- Barnehagen har et SU som består av leder i FAU med vara, to ansattrepresentanter, styrer og assisterende styrer
- SU har møter 2-3 ganger i året

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: Småspirestandard

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

- Alle nye barn får et velkomst- og informasjonsbrev før oppstart
- Vi inviterer til besøksdager før barna starter opp
- Alle nye foreldre får tilbud om oppstartsamtale som blir etterfulgt av en oppfølgingssamtale etter noen uker
- I oppstartsamtalet får personalet bli kjent med barnet slik foreldrene kjenner barnet sitt. Hva barnet liker å leke med, hvem barnet liker å leke med, hva barnet liker å spise, hva barnet trenger før barnet sovner etc.
- Det blir lagt til rette for en rolig oppstart med deling av grupper
- Foreldrene får bruke god tid på tilvenningen, gjerne godt utover 3-5 dager
- Rutinene blir tilpasset enkeltbarnet i starten
- De ansatte skal være tett på barna
- Barna får en egen kontaktperson som følger opp i starten

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Vi har tre avdelinger med kun skolespirer. Ni skolespirer går på en blandet avdeling.

Barna er i faste skolegrupper, en dag i uken, når vi har fått vite hvilken skole de skal begynne på.

Der er det skoleforberedende aktiviteter hvor de f. eks leker friminutt.

Det er planlagte aktiviteter / tema hvor vennskap, sosial kompetanse, selvstendighet og selvfølelse er sentralt. Aktiviteter og tema blir også planlagt etter innspill fra barna og hva de voksne ser barna er opptatt av (barns medvirkning).

Før barna begynner på skolen er det overføringsmøter, og samarbeidsmøter med skolene barna skal begynne på.

Det gjennomføres barnesamtaler i løpet av barnehageåret.

Foreldresamarbeid er viktig, og det blir gjennomført 1 – 2 samtaler i løpet av året.

📍 STOLTZEKLEIVEN

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Hele barnehagen:

Språk;

Vi har bibliotek i barnehagen med bøker og språkkofferter

Realfag;

Vi er brukere av Forskerfabrikken

Bevegelse;

Faste turdager

Vi har utstyr til å lage hinderløype inne

Med småspirene:

Språk;

Vi har fokus på å benevne, sette ord på handlinger og konkrete i det daglige

Vi leser bøker, tilpasset barnas alder, sammen med barna

Realfag;

Vi har eksperimenter som er tilpasset de minste

Bevegelse;

Turer på barnehagens område, nærområde og i skogen ut ifra barnas forutsetninger.

Musikk og dans er alltid gøy med de minste, det samme er hinderløype.

Med de mellomste:

Språk;

Gjennom måltid, påkledning, samling, lek og aktiviteter bader vi barna i språk. Vi benevner, gjentar, stiller åpne spørsmål, leser, synger og undrer oss sammen med barna.

Vi leser med og for barna.

Realfag;

Vi har samtaler om former rundt daglige gjøremål, teller og bruker matematiske begreper i det daglige.

Forskerfabrikken blir brukt gjennom barnehageåret.

Bevegelse;

Faste tur- / bevegelsesdager

Vi bruker lekeområdene i barnehagen aktivt

Vi benytter oss av svømmehall en til to uker i året for de eldste

Med skolespirene:

Språk;

Vi har språkgrupper en fast dag i uken, vi har førskolegrupper hvor vi for eksempel jobber med lyd og stavelser.

Vi leser for og med barna.

Realfag;

Vi undrer oss over fenomener, naturen, og barnas interesser blir sentrale i tema vi jobber med.

Vi har eksperiment knyttet opp mot tema vi har, som for eksempel tema vann og tema luft, som igjen fører til undring og refleksjon sammen med barna.

Bevegelse;

Vi legger til rette for aktiviteter ute og inne hvor vi utfolder oss fysisk (hinderløype, regelleker, dans, turn, og lignende.)

Vi går lengre turer og bruker gjerne flere timer på turen.

Vi bruker naturen jevnlig der barna får utfolde seg i risikolek, der de utforsker og der de bruker kreativitet og transformasjonslek. Aktivitetene vi er i sammen med barna stimulerer blant annet språkutvikling.

Egen idrettsdag sammen med øvrige Skolespirer i vår region.

Vi benytter oss av svømmehall en til to uker i året

Lokale satsinger

Hva

Etter å ha gjennomført kvalitetsvurderingen BLIKK skal vi ha ekstra søkelys på

- Pedagogiske lekemiljøer
- Barns psykososiale miljø;
  - TTT – tegn til tale
  - Måltidet som en pedagogisk arena
  - Dagtavle

LU (lærerutdannings) barnehage – et samarbeid med NLA Høgskolen

Hvorfor

Pedagogiske lekemiljøer

Det ligger i barnehagens mandat å arbeide med inne- og utemiljøer. Fysisk miljø er et tema som er gjennomgående i rammeplanen og det kommer til syne flere steder. Rammeplanen omtaler fysisk miljø som mer enn en forutsetning for å gi et godt tilbud til barna – fysisk miljø er også en del av det pedagogiske innholdet. Under følger noen utdrag fra rammeplanen:

“Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna. (s. 19)

Personalet skal sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materiell, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna.” (s. 44)

Pedagogiske lekemiljøer som fremmer barns psykiske helse. Kjennetegn på dette er:

- Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.
- Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking
- Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.
- I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.

Espira har et samarbeid med Styd kommunikasjon og skal arbeide jevnt og trutt med dette frem mot 2026.

Barns psykososiale miljø

Tegn til tale

Espira Ulsetsbogen barnehage har som et, langsiktig, mål at alle voksne i barnehagen skal bruke **tegn til tale** sammen med alle barna.

Rammeplanen for barnehagen skriver:

Rpl, kap 3; «Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. ... «Barnehagen skal verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk»

Rpl, kp 9: «I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter ..» «Personalet skal skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre.» «Personalet skal inkludere alle i språkstimulerende aktiviteter»

Tegn til tale er et verktøy som er språkutviklende, en styrke for fellesskapet og fremmende for barnas psykiske helse. Vi skal bruke tegn til tale for å skape et inkluderende miljø, der alle barna føler seg hørt og forstått. Tegn til tale har som mål å fremme talespråket. Vi skal snakke samtidig som vi bruker tegnene. Vi kickstarter dette arbeidet på planleggingsdagen 11.9

Noen stikkord om hvorfor vi skal bruke tegn til tale:

- Fremmer relasjoner barn-barn, voksen-barn
- Språkutviklende
- Utjevner forskjeller
- Skaper tilhørighet
- Inkluderende
- Identitetsutviklende
- Sosialiserende

Måltidet som en pedagogisk arena

Rammeplanen Kap. 1; «Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner» (Livsmestring og helse)

Rpl. Kap. 9; «Personalet skal legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse for barna» (kropp, bevegelse, mat og helse)

Vi skal legge til rette for måltider hvor barna skal klare mest mulig selv i et trygt og omsorgsfullt miljø. Det skal være en arena for mestring og gode samtaler.

Dagtavle

Alle avdelingene skal ta i bruk dagtavle. Dagtavle er et visuelt hjelpemiddel som skal hjelpe barn til å oppleve struktur og forutsigbarhet i hverdagen sin.

LU barnehage

Det å samarbeide med instanser utenfor barnehagen har vært med på å skape utvikling i barnehagen vår. Et godt eksempel på et slikt samarbeid, er det å være Lærerutdanningsbarnehage. Her samarbeider vi med NLA Høgskolen. Vi åpner barnehagen vår for studenter og lærere, legger til rette for praksisnær forskning og får nytte av fagkompetansen til lærerne på NLA. De får en helt unik innsikt i vår praksishverdag, og vi får en unik innsikt i barnehagelærerutdanningen. Gjennom dette samarbeidet styrker vi og påvirker hverandre slik at det blir kvalitet i alle ledd; i utdanningen og i barnehagen. Vi har jevnlig møter med NLA. På planleggingsdagen 3.11 skal vi, sammen med de andre LU-barnehagene ha fagdag sammen på NLA.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Pedagogisk dokumentasjon gjennom rapporter på Spireportalen
- På avdelingsmøter med jevnlig diskusjoner og refleksjoner rundt temaarbeid og prosjekter
- På personalmøter
- På ledermøter
- På fagmøter
- Pedagogiske evalueringsrapporter to ganger i året med mål for arbeidet i barnehagen
- Utviklingsamtaler hver 6-8 uke
- Årlig vurdering ved hjelp av verktøyet BLIKK
- Relasjonsbarometer
- Barnesamtaler
- Brukerundersøkelse årlig

Kontaktinformasjon

Styrer	Anette Camilla Hem Reidarsen
E-post	ulsetskogen@espira.no
Telefon	55 25 31 10
Adresse	Midtkleiva 56, 5119 Ulset

